

*Inrichting van de zorgstructuur op
basisschool De Toermalijn*

Informatieboekje voor ouders.

Voorwoord.

Beste ouders,

Naast het regulier onderwijsaanbod aan onze kinderen, wordt op veel verschillende manieren extra zorg geboden.

Met dit boekje willen we u als ouders informeren over de verschillende vormen van zorg die op onze school worden geboden. Ook worden de specifieke zorgtaken die de leerkrachten vervullen uitgelegd.

Mocht u na het lezen van dit boekje nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de groepsleerkracht of de zorgcoördinator.

Team basisschool De Toermalijn

Zorg.

De zorg aan onze leerlingen betreft de totale ontwikkeling: lichamelijk, cognitief (verstandelijk) en sociaal/emotioneel. Daarnaast kan vanuit de thuissituatie ook een hulpvraag zijn b.v. over de opvoeding of m.b.t. een ingrijpende gebeurtenis.

De groepsleerkrachten in de groep dragen zorg voor:

- ✓ Observatie en toetsen.
- ✓ Analyse van methodetoetsen en landelijke toetsen zoals CITO, en analyseren van signaleringslijsten SCOL (sociaal/emotionele signaleringslijst gr. 3-8) en registratielijsten KIIK (groep 1 en 2).
- ✓ Overleg met de zorgcoördinator.
- ✓ Informeren van ouders en afspraken bespreken.
- ✓ Maken en uitvoeren en bespreken met ouders en leerling van een plan van aanpak of een HGPD.
- ✓ Inbrengen van de zorg in een interne consultatie met de zorgcoördinator.
- ✓ Overleg met externe instanties.
- ✓ Verstrekken van schriftelijke informatie aan instanties.

De leerkracht is en blijft verantwoordelijk voor de begeleiding van het kind.

Zorgcoördinator:

Op basisschool De toermalijn zijn twee zorgcoördinatoren:

- Liesbeth Schlicher; groep 1 t/m 4
- Lenneke Boonstra; groep 5 t/m 8

De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de coördinatie van de zorg aan de kinderen.

De belangrijkste taken van de zorgcoördinator zijn:

- ✓ het samen met de leerkracht en ouders bekijken welke hulp gewenst c.q. noodzakelijk is.
- ✓ het begeleiden van leerkrachten.
- ✓ bewaken van de continuïteit van de zorg.
- ✓ bewaken van de continuïteit in het contact met de ouders.
- ✓ contacten onderhouden met hulpinstanties als: GGD, Maatschappelijk Werk, Ondersteuningsteam Samenwerkingsverband, Centrum jeugd en Gezin etc.

De zorgniveaus op onze school.

Niveau 1: Algemene preventieve zorg in de groep.
Het dagelijks handelen van de leerkracht

Niveau 2: Extra zorg in de groep, specifieke aanpassingen binnen het eigen klassenverband.

Niveau 3: Speciale zorg in overleg met de zorgcoördinator.
Specifieke aanpassingen binnen het eigen klassenverband, overleg met interne deskundigen en/of eventueel gebruik makend van consultaties van externe deskundigen uit het ondersteuningsteam.
Er wordt een plan van aanpak gemaakt waarin deze specifieke zorg staat beschreven en om de 8 weken wordt geëvalueerd met ouders en betreffende leerling.

Niveau 4: Speciale zorg in overleg met externe deskundigen uit het ondersteuningsteam in de vorm van een arrangement op maat vastgesteld in een HGPD of een ontwikkelingsperspectief.

Niveau 5: Verwijzing (Speciaal Basisonderwijs of Speciaal Onderwijs)

Plan van aanpak:

Voor leerlingen met een leer- of gedragsprobleem stellen wij een plan van aanpak op.

In een plan van aanpak wordt beschreven hoe gedurende een bepaalde periode met uw kind speciale vaardigheden worden geoefend, omdat toetsing of observatie hebben aangetoond dat uw kind deze onvoldoende beheerst.

Een plan van aanpak wordt opgesteld om systematisch aan het probleem van uw kind te werken.

Hier wordt 6 tot 8 weken aan gewerkt. Daarna kunnen weer nieuwe doelen worden gesteld. Om te kijken of de oefeningen bij uw kind resultaat hebben, wordt naderhand gemeten of er verbetering is. Het plan van aanpak wordt met ouders besproken en ondertekend, bij elke evaluatie worden ouders uitgenodigd en geïnformeerd.

Handelingsgerichte Procesdiagnostiek (HGPD):

Wanneer een plan van aanpak niet het gewenste resultaat oplevert wordt er een HGPD opgesteld. Dit is een plan voor de lange termijn voor eventueel aanvragen van een onderzoek en specifieke hulp bij externe instanties of het samenwerkingsverband.

Ontwikkelingsperspectief (OPP):

Wanneer blijkt dat een leerling op een bepaald vakgebied niet het niveau aankan van het leerjaar of een achterstand van minimaal 1,5 jaar heeft, wordt er een eigen leerlijn vastgelegd in een OPP. Hierin worden de individuele doelen voor de leerling beschreven en deze worden twee keer per jaar geëvalueerd met ouders en betreffende leerling.

Volgen van de leerlingen: Leerlingvolgsysteem.

Leerresultaten:

Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en verder te verhogen werken wij met toetsen. Om onze leerlingen acht jaar lang zo goed mogelijk te kunnen volgen in hun ontwikkeling maken we gebruik van het CITO Leerlingvolgsysteem (LOVS). Het systeem levert waardevolle aanvullende informatie op over een leerling. Het laat zien hoeveel een kind in een bepaalde periode heeft bij geleerd. De vakken rekenen, lezen en taal worden op verschillende onderdelen getoetst.

De volgende toetsen worden afgenomen:

Groep 1: Aan einde schooljaar CITO taal voor kleuters en CITO rekenen voor kleuters

Groep 2: CITO taal voor kleuters en CITO rekenen voor kleuters

Groep 3 t/m 8: CITO woordenschattoets

Groep 3 t/m 8: AVI-niveaubepaling van het technisch lezen

Groep 3 t/m 8: CITO DMT (drie minuten toets)

Groep 3 t/m 8: CITO spelling

Groep 3 t/m 8: CITO rekenen-wiskunde

Groep 4 t/m 8: CITO begrijpend lezen

Groep 6 t/m 8: CITO studievaardigheden

Groep 8 : Centrale Eindtoets

Verder worden vanaf groep 3 de methodegebonden toetsen van rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen afgenomen. De resultaten van de toetsen van Cito en de methode-gebonden toetsen worden besproken in een bespreking met de zorgcoördinator.

Het leerlingvolgsysteem biedt ons een overzicht van leerlingen die extra aandacht nodig hebben.

We kunnen de resultaten die we behalen ook vergelijken met de gemiddelde resultaten van andere basisscholen in Nederland. Daarmee zien we of ons onderwijs de kwaliteit heeft die we willen bieden.

Sociaal- emotionele ontwikkeling:

Naast de ontwikkeling op leergebied vinden wij het net zo belangrijk om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen te volgen. Om de sociale ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen vullen we voor de groepen 1 en 2 KIIK lijsten in en gebruiken we voor de groepen 3 t/m 8 de SCOL.

KIIK is een digitaal kindvolgsysteem voor groep 1 en 2 waarmee we de ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van het kind in kaart brengen. Het instrument wordt minimaal 2 keer per jaar afgenomen.

De Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) is een digitaal leerlingvolgsysteem voor sociale competentie. Dit instrument meet de sociale vaardigheid van de kinderen aan de hand van vragen over hun gedrag.

Het instrument wordt twee keer per jaar afgenomen. Het instrument meet op sociaal welbevinden en veiligheid. Het sociale stuk wordt opgedeeld in 8 competenties, hieronder beschreven. De leerkracht(en) van groep 3 t/m 8 vullen de vragenlijsten voor ieder kind in. De leerlingen van groep 6 t/m 8 vullen ook een vragenlijst in. Deze vragen hebben betrekking op sociaal welbevinden en veiligheid. Zo wordt in kaart gebracht wat de sterke en welke minder sterke kanten van een leerling zijn. De acht competenties zijn:

- ✓ ervaringen delen
- ✓ aardig doen
- ✓ jezelf presenteren
- ✓ samen spelen
- ✓ samen werken;
- ✓ een keuze maken
- ✓ opkomen voor jezelf
- ✓ omgaan met ruzie

Afstemming op het meer- en hoogbegaafde kind:

De kinderen van de groepen 1, 3 en 5 worden jaarlijks gescreend middels de quickscan van het DHH (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid) op mogelijke kenmerken die passen bij de leerling die kan functioneren op dit niveau. Als school zijn we nog volop in ontwikkeling om steeds beter te kunnen afstemmen op deze doelgroep.

Wordt een leerling gesignaleerd, starten we de signaleringsfase of diagnostische fase, afhankelijk van wat het DHH aangeeft en adviseert, om duidelijk in beeld te krijgen wat de behoefte van de leerling is. Hierbij worden ouders betrokken.

Er is een specialist meer- en hoogbegaafdheid aanwezig die wordt ingeschakeld als er signalering plaats vindt, zowel door leerkracht als door zorgcoördinator. Deze is er om de leerkrachten te ondersteunen daar waar nodig. De specialist is op de hoogte van alle leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn.

Kinderen worden op verschillende momenten gedurende het schooljaar besproken.

Warme overdracht:

De instromende kleuter wordt indien nodig besproken in een 'warme overdracht'. Dit is een overleg dat wordt gevoerd tussen groepsleerkracht en de pedagogisch medewerker van de kinderopvang. Als de instromende kleuter extra zorg behoeft is de zorgcoördinator hierbij aanwezig.

Groepsbesprekingen:

In de groepsbespreking worden de leerresultaten en de sociaal-emotionele ontwikkelingen doorgesproken met de zorgcoördinator. Tijdens deze bespreking maken we o.a. gebruik van de groepsoverzichten en de toets resultaten.

Groepsoverdracht:

Bij de overgang naar de volgende groep worden alle leerlingen besproken met de nieuwe leerkrachten. Tijdens deze bespreking maken we o.a. gebruik van groepsoverzichten.

Groepsoverzicht.

Er wordt gedurende het jaar gebruik gemaakt van een groepsoverzicht waarin observatiegegevens en toetsgegevens worden vermeld. De leerkracht vult in dit overzicht vervolgens in wat de leerling nodig heeft, de onderwijsbehoeften van de leerling. De leerkracht verdeelt de groep aan de hand van de onderwijsbehoeften per vakgebied in een bepaalde instructiegroep. De basisinstructie, de verlengde instructie en de verkorte instructie. Dit overzicht wordt ook gebruikt bij de groepsoverdracht. Twee keer per jaar na de cito-toetsen worden alle leerlingen geëvalueerd en wordt er weer een nieuw groepsoverzicht gemaakt.

Oudergesprekken:

Twee keer per jaar ontvangen ouders informatie over de ontwikkeling van hun kind. Bij nieuwe leerlingen in groep 1 worden ouders na 6 weken uitgenodigd voor een voortgangsgesprek. Ouders van kinderen die extra zorg nodig hebben en die worden gevolgd met een plan van aanpak worden bij start en bij evaluatie uitgenodigd. Daarnaast zijn de leerkrachten graag bereid om buiten de geplande oudergesprekken met u te praten over uw kind. Dat kan op verzoek van zowel de leerkracht als de ouders.

Overgaan naar de volgende groep.

Instroom en doorstroom van jongste leerlingen:

Kinderen mogen naar school vanaf de dag dat ze vier jaar worden. Op De Toermalijn betekent dit dat zij instromen in groep 1. Vervolgens wordt gekeken naar de ontwikkeling van de leerling en aan de hand daarvan wordt er gekeken of deze leerling doorstroomt naar de volgende groep. Er zijn kinderen die een snelle ontwikkeling doormaken, voor deze kinderen kunnen we de kleuterperiode verkorten. Voor kinderen die zich langzamer ontwikkelen kunnen we de kleuterperiode verlengen. Uitgangspunt is steeds dat bij een verkorte of verlengde leertijd (op de basisschool) altijd het belang van het kind centraal staat. De leerkracht ziet uw kind de hele week en zal op grond van observaties en toetsen met u bespreken wat voor uw kind het beste is.

Doublure

Af en toe komen we tot de conclusie dat ondanks alle inspanningen de extra inzet onvoldoende effect heeft. Soms nemen we dan in overleg met de ouders het besluit om een groep een jaar over te doen. De zorgcoördinator is hier ook bij betrokken. Dit gebeurt vooral als een kind op alle punten (ook lichamelijk en emotioneel) achterblijft bij de meeste klasgenootjes. Veel vaker komt het voor dat we de afspraak maken dat een kind voor een bepaald vak met een aangepast programma gaat werken. Zo'n leerling haalt op dat gebied niet het eindniveau van de basisschool, maar we stellen het aangepast programma zo op dat er aansluiting is bij het vervolgonderwijs.

De beslissing

Het nemen van de beslissing t.a.v. de schoolloopbaan van het kind doen we aan de hand van een aantal overwegingen waarin het kind gewogen wordt op een aantal aspecten. Naar aanleiding hiervan wordt een verantwoorde beslissing genomen in overleg met ouders, leerkracht, zorgcoördinator en eventuele externe instanties.

Vertrouwenspersoon.

De school heeft een interne vertrouwenspersoon, haar naam is Liesbeth Schlicher. Bij haar kunnen leerlingen terecht met klachten en/of zaken die men vertrouwelijk wil bespreken en dat niet direct met de leerkracht of directie willen doen.

Wat doet de vertrouwenspersoon?

De vertrouwenspersoon is er speciaal voor de leerlingen om:

- ✓ Goed naar de leerling te luisteren.
- ✓ De leerling serieus te nemen.
- ✓ De leerling te helpen.
- ✓ Om samen met de leerling naar een oplossing voor het probleem te zoeken.
- ✓ De leerling vertellen wat hij/zij het beste kan doen.

Externe hulpinstanties.

Er zijn veel instanties waarmee de school geregeld overleg heeft. Bent u zelf op zoek naar de juiste hulpverlening voor uw kind, dan kunt u ook terecht bij de zorgcoördinator. Zij kan u adviseren over de juiste persoon of plek.

Ondersteuningsteam SWV

Het ondersteuningsteam van het Samenwerkingsverband Noord- en Midden Limburg is er om scholen en ouders te ondersteunen bij het zoeken naar de juiste hulp voor het kind. Regelmatig is er overleg tussen zorgcoördinatoren en een lid van het ondersteuningsteam waarin er vragen en zorgen over leerlingen worden besproken. Als ouder wordt u hiervan op de hoogte gesteld. Samen proberen we zo goed mogelijk de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart te brengen zodat er passende hulp geboden kan worden. Mocht blijken dat de leerling op school niet voldoende profiteert van de extra hulp dan kan er in gezamenlijk overleg besloten worden over te gaan tot aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. Als er gedacht wordt over het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor SBO (Speciaal Basisonderwijs) of SO (Speciaal Onderwijs) dan vult de school samen met het ondersteuningsteam het formulier deskundigenadvies in. Alleen het BTO (Bovenschools Toetsingsorgaan) kan een beschikking SBO afgeven.

Rol van de ouders

Ouders worden aan het begin van een zorgtraject geïnformeerd door de groepsleerkracht over de mogelijke zorgen die er spelen betreffende hun kind.

Uiteraard gebeurt het natuurlijk ook vaak dat ouders hun zorgen uitspreken en dat de groepsleerkracht dan contact opneemt met de zorgcoördinator.

Zorg en plan van aanpak worden besproken met ouders.

Ouders moeten toestemming geven voor alles wat er aan externe zorg en ondersteuning nodig is.

Afspraken over al deze zorg verlopen via de groepsleerkracht.

Afspraken en overleg met ouders worden vastgelegd in het journaal en komen in het leerling dossier.

Zorg op school heeft grenzen.

Wanneer onze school een kind geen verdere kansen tot ontplooiing kan bieden, is onze “zorggrens” bereikt. Dit is het geval als:

- ✓ het kind zich niet verder blijft ontwikkelen en geen leerwinst meer maakt.
- ✓ de klassensituatie niet meer werkbaar blijft omdat er tekort wordt gedaan aan de andere leerlingen die ook ondersteuning nodig hebben. Dit betreft zorg op cognitief, gedragsmatig en ook lichamelijk gebied.
- ✓ het welbevinden en de veiligheid van het betrokken kind, de medeleerlingen en de leerkracht in gevaar worden gebracht.

Als alle mogelijkheden door de groepsleerkracht zijn aangewend en de ondersteuning door internen en externen ontoereikend blijkt te zijn, zal de school, na zorgvuldig overleg tussen groepsleerkracht, zorgcoördinator, directie en ouders, het betreffende kind naar een andere school begeleiden.

Wij zien dit als het creëren van nieuwe kansen naar verdere ontplooiing voor het betreffende kind.

We willen aansluiten bij wat dit kind nodig heeft, zodat het alle kansen en mogelijkheden krijgt zich te ontwikkelen.

Passend onderwijs.

Op 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden, gaan scholen samenwerken in regionale samenwerkingsverbanden (SWV). Alle schoolbesturen hebben de taak, om in gezamenlijkheid voor alle leerlingen die wonen binnen de regio van het SWV, een zo passend mogelijke plek in het onderwijs te bieden. Dit noemen we de zorgplicht van het schoolbestuur. Passend onderwijs is voor alle leerlingen op de basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs bedoeld, en richt zich nadrukkelijk op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Voorheen moesten ouders van een kind dat extra ondersteuning nodig heeft, zelf op zoek naar een geschikte school.

Vanaf 1 augustus 2014 melden ouders hun kind aan bij de school van hun keuze en deze school heeft de taak om het kind een passende onderwijsplek te bieden of met de ouders een passende plek te zoeken.

Belangrijkste doelstellingen van passend onderwijs zijn:

- Zo passend mogelijk onderwijs aanbieden en daarbij vooral kijken naar de onderwijsbehoeften van de leerlingen en minder naar de beperkingen;
- Leraren en scholen beter toerusten: passend onderwijs voor en extra ondersteuning van een leerling in de klas staat of valt met de mogelijkheden en competenties van de leerkracht(en) en de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur in en rond de school;
- Toewijzing van extra ondersteuning vindt dichtbij de leerling, in overleg met de ouders en met gebruikmaking van interne- en externe expertise plaats;
- Het financiële systeem dat bij de nieuwe regeling passend onderwijs hoort maakt de inzet van middelen beheersbaar en transparant;
- Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs waardoor “thuiszitten” niet meer voorkomt;
- De passende onderwijsplek is zo thuisnabij mogelijk met als uitgangspunt de schoolvoorkeur van de ouders;
- Er is afstemming en intensieve samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Gemeenten worden verantwoordelijk voor jeugdhulp. Het jeugdbeleid en het beleid van het SWV grijpen in elkaar en versterken elkaar wederzijds.